

גמ' א מ"י פ"ב מהל'
 אשתו הלי"ב ופ"א
 מהל' גמ' ה"ב פ"ב סג'
 ע"פ מן הל' פ"ב וסג'
 ט"ו פ"ב ח"ד ח"ד פ"ב
 ח' ופ"ע א"ה פ"ב ח"ד
 ט' מ"י פ"ב מהל'
 תמונת ה"ג פ"ב ח"ד
 ה"ג
 סג' ג ט"ו פ"ב ח"ד פ"ב
 חג"ה:
 סג' ד' ה' מ"י פ"ב מהל'
 אסורי גיבול ה"ד
 סג' ל' ל' ו' :

תוספות ר"ד

לכון אינה אוכלת בתרומה
 דקין כספו גמור בתרומה
 סג' האב לרשות הבעל
 י"ב ברשות האב ה"ב
 שלוחי האב עם שלוחי
 הבעל ה"ה ברשות האב
 מסרו שלוחי האב לשלוחי
 הבעל ה"ה ברשות הבעל:
 מאי לעולם דאפקין
 ממשנה ראשונה דרמיו
 כפ' א"ע"פ נותנים לבתולה
 י"ב חודש ולאמה ל'
 יום משתבעה הבעל
 להנשא לפרנס א"ע.
 הגיע זמן ולא נשאו
 אוכלת משלו ואוכלת
 בתרומה פ"י וקתיני ה"ב
 זו משנה ראשונה אבל
 ב"ד שלאחרים אמרו
 זכר וק"ל לעולם פ"י
 א"ע"פ דאמר ר"ל לאפקין
 ממשנה ראשונה לא
 נחטלה לענין מוהנת
 שאם מבעב הבעל מליכוס
 חיוב כבודותיה והכי
 אולא סוגיא דאשעתא
 קמייתא דמליכתין והכי
 קתיני נמי בנדרים כפ'
 נערה מאורסה בוגרת פ"י
 בוגרת שיצאת כבר מרשות
 אביה א"ע"פ שלא נשאת
 הוראה ויצאת מרשות
 האב הבעל מפר נדרים
 ושהתורה י"ב חודש ר"א
 אומר הוראה ובעלה חיוב
 במונותיה י"ד וחכ"א
 אין הבעל מיפר עד
 שכתב לרשותו אלמא
 ק"מ ל' דחיבי במונותיה
 ואפילו רבנן לא הפרת
 אלא בנדרים דא"ע"פ דחיבי
 במונותיה א"י להפר עד
 שכתב לרשותו דומיא
 הרומה לרא אכלה עד
 שכתב לחופה והיא
 דקאמר הכא לאפקין הכי
 פירושה איצטריך לעולם
 היא אפילו אב לאפקין
 ממשנה ראשונה דעבד לה
 כשתהו לכל דבר אפילו
 לתרומה וי"ש למצאנה
 ולמעשה דיה לירוששה
 להכי נתן לעולם לומר
 לך שאינו זכאי במציאתה
 ובמעשה דיה ובהפרת
 נדרים והיא וי"ש א"ע"פ
 שחיבי במונותיה: מסר
 חכ"א וכו' א"י מסירתה
 אף כתובה דריש לקיש א"ע"פ
 וריש לקיש נמי לא מיעביא קאמר ולא
 אתא למעוטי אלא תרומה אי נמי

לאפקין ממשנה ראשונה. א"ע"ג דתנן זהדיא כפ' א"ע"פ (לקמן
 דף טו.) זו משנה ראשונה ב"ד של אחריהם אמרו כו'
 כן דרך המנהלים להשמיענו בקולר א"ע"ג דכבר השמיענו במקום
 אחר וכה"ג איכא בריש ברכות (דף טו.) ר"ב אפי אמר אף
 לתרומה. פ"י בקונטרס דקצנר רב
 אוכלת בתרומה כדעולא שמה ימוגו
 לה כוס וכוון ומסרה תו ליכא
 למיחש וקשה לר"י דא"פ עולא
 דמפרש טעמא דמשנה ראשונה
 שמה ימוגו לה כוס למשנה אחרונה
 מודה דטעמא משום סימפון וע"כ
 רב אסי יארי לפי משנה אחרונה
 דלמתיני קאי ומפקה מתני' ממשנה
 ראשונה מדקמי לעולם ועוד דליתמיב
 מצנייתא ללקמן ולא משני היא
 כמשנה אחרונה ונראה לר"י דטעמא
 דרב אסי משום סימפון ומשמירה
 תו ליכא למיחש דמסתמא נדקי לה
 וקשה דרב אסי חייש לסימפון
 בהגעת זמן טפי מזממא האב לשלוחי
 הבעל וצפ' א"ע"פ (לקמן דף נח.)
 אמרי' איפכא דקאמר מאי צנייהו
 צין למאן דאמר משום סימפון צין
 למ"ד משום שמה תסקה איכא
 צנייהו קיבל מסר והלך פירוש
 מסר האב לשלוחי הבעל דלמאן
 דאמר משום סימפון איכא א"ע"ג
 דבהגיע זמן לא צנייהו לסימפון
 למשנה ראשונה ואורי' דודאי סברא
 הוא דצנייהו אחרונה דחיישינן
 לסימפון בהגעת זמן כל שכן במסר
 דלאמרינן התם אכל הכא רב אסי
 נרשות הבעל דמשמע לגמרי אפילו
 לתרומה ועוד אורי' דמזינו דפרש
 ליכא דצנייהו למאן דאמר לסימפון
 ליכא דצנייהו לא צנייהו לסימפון
 ולמאן דאמר שמה ימוגו איכא
 דחיישינן שמה תסקה לשלוחי הבעל
 ובקונטרס לא פירש התם כן ט'
ושמואל אמר א"ע"פ א"ע"פ
 אתא לאפקין הפרת
 נדרים דהא תנא דבי ישמעאל
 כסמון דהו"א נרשות הבעל להפרת
 נדרים ויתם מרשות האב ונראה
 דהוא הדין מיטעמא לה כיון דאפקה
 כחננה מסקילה לתנן דמתהם יליף
 לכל מילי אלא למעוטי כדאמר אתי
 וירושמה נקט לרבותא דלא מיעביא
 ליטעמא לה ולהפרת נדרים דהו"א
 מסירה כחופה אלא אפילו לירושמה
 דהו"א כ"ד כיון דירושמה הבעל תקנתא
 דרבנן היא הכל נקט לא תקון אי
 נמי ס"ד לזין האב מוכה לבתו עד
 שכתב לחופה א"ע"פ יורשה אי נמי
 אף כתובה דריש לקיש אתא למעוטי
 וריש לקיש נמי לא מיעביא קאמר ולא
 אתא למעוטי אלא תרומה אי נמי

לרשות הבעל לנשואין מסר האב לשלוחי
 הבעל הרי היא ברשות הבעל הלך האב עם
 שלוחי הבעל או שהלכו שלוחי האב עם
 שלוחי הבעל הרי היא ברשות האב מסרו
 שלוחי האב לשלוחי הבעל הרי היא ברשות
 הבעל: **גמ'** מאי לעולם לאפקין ממשנה
 ראשונה דתנן **הגיע זמן ולא נישאו**
 משלו ואוכלת בתרומה **קמ"ל** לעולם: מסר
 האב לשלוחי הבעל הרי היא ברשות הבעל
 וכו': אמר רב מסירתה לכל הו"א מתרומה
 ורב אסי אמר אף לתרומה איתיה רב הונא
 לרב אסי ואמרי לה חייא בר רב לרב אסי
 לעולם היא ברשות האב עד שתכתב לחופה
 אמר להו רב לאו אמינא לכו **לא תיזלו**
 בתר איפכא יכול לשנויי לכו מסירתה זו
 היא כניסתה לחופה ושמואל אמר לירושמה
 ר"ל אמר לכתובתה כתובתה מאי היא דאי
 מתה ירית לה היינו דשמואל אמר רבינא
 לומר כתובתה מאחר מנה רבי יוחנן ורבי
 חנינא דאמרי תרויהו מסירתה לכל אף
 לתרומה מיתבי **א** הלך האב עם שלוחי
 הבעל או שהלכו שלוחי האב עם שלוחי
 הבעל או שהיתה לה חצר בדרך ונכנסה
 עמו לזין א"ע"פ שכתובתה בבית בעלה
 מתה אביה יורשה מסר האב לשלוחי הבעל
 או שמשור שלוחי האב לשלוחי הבעל או
 שהיתה לו חצר בדרך ונכנסה עמו לשום
 נישואין א"ע"פ שכתובתה בבית אביה מתה
 בעלה יורשה בד"א לירושמה אבל לתרומה
 אין אשה אוכלת בתרומה עד שתכתב
 לחופה תיובתא דכולהו תיובתא הא גופא
 קשיא אמרת נכנסה עמו לזין טעמא
 דלזין הא סתמא לשם נישואין אימא
 ס"פא נכנסה עמו לשם נישואין הא סתמא
 לזין אמר רב אשי סתמי סתמי קתיני
 יסתם חצר דידה לזין סתם חצר דידה
 לנשואין **תנא** ימסר האב לשלוחי הבעל
 וינתה הרי זו בחנן מנה"מ א"ר אמי בר
 חמא אמר קרא י' לזנות בית אביה **פרט**
 לשמוסר האב לשלוחי הבעל ואימא פרט
 שנכנסה לחופה ולא נבעלה אמר רבא אמר
 לי אמי חופה בהדיא כתיבא **כי יהיה נערה**
 בתולה מאורשה לאיש **הנערה** ולא בוגרת
 בתולה ולא בעולה מאורשה ולא נשואה מאי
 נשואה אילימא נשואה כמש היינו בתולה ולא
 בעולה אלא לאו שנכנסה לחופה ולא נבעלה
 ואימא

לרשות הבעל לנשואין. כלומר שכתב לחופה לשם נשואין שהיא
 מסורה לרשות הבעל: **מסרו שלוחי האב**. שהיא האב משלחה לו
 ע"י שלוחי ופגעו שלוחי הבעל ומסרה להם: **גמ'** ממשנה
 ראשונה. בפרק א"ע"פ: **הגיע זמן**. שנים עשר חדש לבתולה
 משתבעה הבעל להכין עלמה לנשואין
 ולאמנה שלשים יום: **ולא נישאו**.
 כגון שעבר החתן או חונם שלו:
 ואוכלות בתרומה. אם צת ישראל
 מאורסה לכהן היא: **מסירתה לכל**.
 לירושמה ולעמאל לה ולמעשה ידיה
 ולכל דבר איש באשה קיימא מסירת
 שלוחים נקמקס חופה: **הו"א מאכלים**
תרומה. דטעמא דידה משום סימפון
 דלקמן בפרק א"ע"פ (דף טו.)
 ואמרי' איכא למיחש להכי שמה
 ימלאו צה מומין ויהיו קידושה
 ונישואים טעות: **ורב אסי אמר אף**
 לתרומה. אפסר הא דאמור רבנן
 ארוסה לא תאכל בתרומה משום
 שמה ימוגו לה כוס צני' אביה
 ותסקה לחיה ולחיותיה [סג] והשתא
 לזין אחיה ואחיותיה אלהה שרי:
לעולם היא ברשות האב. ואוקימנא
 דהאי לעולם משום אכילת תרומה
 נקט ע"ז וקתיני עד שכתב לחופה:
אמר להו רב. לתלמידי ובנו: **לא**
תיזלו בתר איפכא. לא תשיבו
 צני' המדרש ממשנה הנהפכת לשני
 נדרים שיוכל המתוך לתוך משמעה
 אחר דבריו: **שמואל אמר לירושמה**.
 הוא דמהניא מסירה שאם מתה בדרך
 בעל יורש נדויותה דא"ע"ג דאמר
 מר (לקמן דף נג.) אשתו ארוסה
 מתה אינו יורשה הכא כיון דמסרה
 אחולי אחיל אב מהשתא מתמת
 קירוב נישואין אכל לתרומה ולהפרת
 נדרים אלא צומפות ולמליאתה
 דאינה אלא משום אביה ואמרי ליכא
 למיחש להכי לא מהניא מסירה כי
 חופה: **לכונסיה**. הוא דמהניא
 מסירה. והשתא קא צעי הש"ס
 למלמיה: **מאי היא דאם מתה יריש**.
 בעל אב הדוניא שפסק ק"ה אב:
לומר הכונסיה מאחר מנה. לשוייה
 אלמנה מן הנשואין שלא תיקנו לה
 חכמים אלא מנה מן הכונסיה אחרי
 קן: הלך האב כו'. אין מסירתו
 מסירה: **ונכנסה עמו**. עם צעלה
 לזון כשאר לניח דרך צעלה אלא
 לשם נשואין: **שכונסיה**. מטלטלין
 שייחד אביה לנדויותיה: **במה נדרים**
אמורים. שמסירתה לשלוחים הו'
 נשואין: **לירושמה**. להא מילתא לחוד'
 הוא דהיא נשואין: **תיובתא דכולהו**.
 ה"ך דפליגי דשמואל: **לא סתמא**.
 אם נכנסה ושהתה עמו סתם אמרינן
 נשואין ניהו וזו היא כניסת חופה
 וא"ע"פ שלא נבעלה הו' נשואין: **סתמי**
סתמי קתיני. הא דקתיני נכנסה עמו

א) לעיל ב. לקמן
 ג) ונדרים ע"ג.
 ד) וקדושין מ. כחיות
 ט) ומוספתה פ"ד.
 ז) לקמן מ. וקדושין י.
 ח) וקדושין טו. כבנייתא
 ט) ש"ש בפרש"י דא"פ קבל
 קאי וצ"ע ו' (ו) וקדושין
 י. לקמן ט.
 יא) וצ"ע מוס' מוחות ג.
 יב) הכל וכו' האריכו ע"פ.
 יג) וצ"ע מוס' קדושין יא.
 יד) קבלו.

תורה אור השלם
 1. ודוציא את הנער
 אל פתח בית אביה
 וקבלה אנשי עיריה
 ובאבנים ומתה כי עשתה
 נבלה בישראל לזנות
 בית אביה ובערת ה"ך
 מקרא: דברים כב כב
 2. כי יהיה נער בתולה
 מאורשה לאיש ומצאה
 איש בעיר ורשע עמה:
 ודריש ככ כג

מוסף רש"י
 הגיע זמן ולא נישאו.
 לקמן בפרק א"ע"פ מן
 עממן לבתולה נשם עשר
 חדש משתבעה הבעל
 והאיר על הנשואין לפרנס
 עלמה משתיין לפרנס
 קדושין ג' וצ"ע. ולאמה
 הנע זמן ולא
 נישאו לחופה. לקמן מפרש
 ששכב הבעל (ע"ל ג.)
 אוכלת משלו. השגגה
 מ"ב במונות אשתו תקנתא
 ב"ד. ואוכלת בתרומה.
 אם כן הוא הוא ויהי בת
 ישראל כשהיא מאכלת
 את אשתו תרומה דל"ף
 (לקמן טו.) מוכח כ"י יקנה
 נפש (ע"ל ג.) משעה
 שקדשה אולת בתרומה
 מן המורה ורנן גזר
 עד השתא (לקמן טו.) לא
 תיזלו בתר איפכא. דני
 שפ"י וקדושין טו.) לזנות
 בית אביה. בפרשת מנול'
 שם דע תמי. והתם נמי
 פקילה כתובת (סנהדרין
 טו.) נערה ולא בוגרת.
 נערה משפחה שמי שמות
 עד שתיכף שומר על
 לגנוז א"ף צין צין עומת
 בעולה (שם). בתולה ולא
 בעולה. ששנעלה מתקן
 כשאר אשת (קדושין
 טו.)

לזון לא שפירשה לזון אי נכנסת ולא לשם נשואין והא דקתיני נכנסה
 עמו לנשואין לא שפירשה לנשואין אי נכנסת אלא זו חו שנכנסה סתם
 ומתא הוא דקאמר דאיכא דחצר שלה סתם כניסתה לא לנשואין הן אלא
 לזון והיא דחצר שלו סתם כניסתה לשם נשואין: הרי זו **במנה**. כשואה
 ולא כסקילה כחרוסה: **ואימא פרט לכונסיה לחופה ולא נבעלה**. ד"ך
 אם מיעטת כגון זו דלא מימא נערה בתולה כתיב גבי סקילה והא אחרי
 בתולה הואי אכל זו שאף לחופה לא נכנסה לא מיעטתה הכתוב ואמרי צית
 אביה קרינא ציה: **חופה**. צלה צעילה כהדיא כתיבא דלחו כסקילה היא
 וכי איצטריך האי למסירה: **אילימא נשואה ממש**. שנכנסה לחופה ונבעלה:
 ה"ך
 ולאחותיה כיון שמשור תו ליכא למיחש למונת כוס. ושמואל אמר לירושמה פ"י
 שאם מתה בדרך הוא יורשה מעכושי וא"ע"ג דאמר מר אשתו ארוסה מתה אינה יורשה והכא כיון דמסרה אחיליה אחילי גביה מחמת קירוב
 נשואין. אבל לתרומה ולתפר נדריה לא מהני מסירה בלא חופה כחופה. ר"י ור"ח דאמרי תרויהו מסירתה לכל אף לתרומה: מייובי הלך (הבעל) (האב) עם שלוחי הבעל או שהלכו שלוחי האב עם שלוחי הבעל או שהיה
 לה חצר בדרך ונכנסה עמו סתמא לזין (הרי) א"ע"פ שכתובתה בבית בעלה מתה אביה יורשה מסר האב לשלוחי הבעל או שמשור שלוחי האב לשלוחי הבעל או שהיתה לו חצר בדרך ונכנסה עמו סתמא לשום נשואין
 א"ע"פ שכתובתה בבית אביה מתה בעלה יורשה בד"א לירושמה אבל לתרומה אין האשה אוכלת בתרומה עד שתכתב לחופה תיובתא דכולהו תיובתא דאמרי' אף לתרומה תיובתא פ"י שאין אשה אוכלת בתרומה עד שתכתב לחופה:

נערה שנתפתה פרק רביעי כתובות

מ.מ.

עין משפט
גר מצוה

סג א מ"י פ"א מהל'
נדרים הל' כב טושיע
י"ד ק"י רל"ג סעי' י"ב

תוספות רי"ד

מתני' האב אינו חייב
במונות בתו זה מדרש
דרש ראב"ע פ"י ביום
שמינה נשיא כבוד
שבינה פ"י בחוק הישיבה
וע"ש שהיו יושבים שורות
שורות נקראים כרם: הבנים
יירשו והבנות חזו מה
הבנים אינו יורשים אלא
לאחר מיתת אביהן אף
הבנות אינו ניונות אלא
לאחר מיתת אביהן. פי'
אע"פ דכתבתי כחובה
סחם בנין נוקדין דיהוון
ליכי מינאי יהוון יתבין
בביתו ומיתווי מנכסי
עד דתיסבן לגובדון פי'
ומשמע אפילו בחייו.
אפ"ה לא הרי האי תנאה
אלא לאחר מיתת ויליף
לה ר"א מתנאי דבנים
דמה תנאי דבנים אינו
אלא לאחר מיתת דהא
ירחון תנן. אף תנאי דבנות
לא הרי אלא לאחר מיתת
אבל בחייו לא מתייב ויין
אשמו יכולה לכופו ליון

א) ימות פו. ב) סנהדרין
טו. ג) ז"ב קל"א.
ד) וספספה פ"ד פ"ט
ז"ב קמ"א. ה) נשע
וה דעסקי בתיבה ליתא
בספספה וז"ב הש"ס
ז"ב כ"ה וז"ל דעסקי
במרימא ולא ליתו פירוש
הוא וז"ל מן הכרימא.
ח) ונעל מת. ט) ונדרים
כ"ג. י) ונמנע ל"ג. י"א) ודף
מת. י"ב) ונרות מת. י"ג)
ז"ב קל"א.

תורה אור השלם

1. ונדר אלקנה וגרושה
כל אשר אסרה על
נפשה יקום עליה.
במדבר ל' י

מוסף רש"י

והלא מוצאת מכלל
אב כ"ו. ומי ישר לה
יבמות פ"ג. בית אביה
של זו. הו"ל ולא יתא
לגמרי ויכל האב להסר
או בית בעלה של זו.
והרי הוא כסאר אלמנה
ואין האב מפר. לך א"ל
מקרה זה לומר לך כיון
שעלה פי' (שם). ה"א
על נערה המאורסה
אינו חייב. סקילה. עד
שתהא נערה. אבל קטנה
שקדשה אביה הוצא עליה
בקטנותה אינו נסקילה.
ופלוגתא דמאי היא איכא
למ"ד בתנא ואיכא למ"ד
פשוט לגמרי. (סנהדרין
ס"ג). בתולה. ולא נעולה
מאורסה. ולא נשואה.
ואפילו נכנסה לחופה
ולא נעולה. דקרינא ביה
בתולה. מיהו לא קרינא ביה
מאורסה (שם). למעשה
מסר. ה"א לשלוחי
הבעל. אינא בעלך נדך
(שם). אף הבנות אינן
ניזונות אלא לאחר
מיתת אביהן. וכתיו
אין ספין אמו ליון
אח גוין. אלא כפיין
ליה אספתא כ"י (רשב"ם
ב"ב קל"א). ועי' לקמן
ס"ג. מצוה ליון את
הבנות. משום ומשך לא
חמטל. ומיהו מזה הוא
דל"א. בתנא איש חייב
במונות בתו ואין מחייבין
אמו ליון בניו ובנותיו
דחמטין (לקמן) דלמרינן
ליה יאכר ילדה ואנשי
מתא שד"א רשב"ם ב"ב
קמ"א. דעסקי בתורה.
ולא ליתו. פירוש הוא
ואינו מן הכרימא (שם).

הכי גרסינן ואימא היכא דהדרא לבי נשא סהדר למילא קמייהא.
מי הוה כמי שלא נמסרה. צעילא בעלמא היא ואינה קושא כל כך אלא
דקתני מתני' הרי היא נרשות הבעל ומשמע ואפי' חזרה מן הדרך
לביה אביה כבר ילדה מרשות האב וכיון דלא נפקא לן(1) מסירת שלוחין
אלא מקרא יתיבא דביה אביה(2) אימא
היכא דהדרא בית אביה קרינן ביה
ואם זינתה תהא נסקילה: **כבר פסקה**
תנא דבי רבי ישמעאל. דלא הדרא
למילתא קמייתא למיהו כמי שלא
נמסרה: **מה תלמוד לומר**. למה
הוזכר לכבוד יקום עליה וכי מי יפר
לה והלא לא נאמרו מפיריה אלא
אביה צבמו עד שלא ניסת ונעלה
משניתת וזו שנתארמלה משניתת
מואלת מכלל שא נתמלל בעל: **אלא**
הרי שם רב. כלומר לא צא
הכתוב לאלמנה ולגרושה מן הנשואין
דהא כתיב בה(3) אם בית אישה נדרה
אישה יפירו ויהי א"ן אישה קיים
אלא לאלמנה ע"י מסירת שלוחין שעד
עכשיו לא פירשו לך הכמונים אלא
משפט נודרת צבית אביה ומשפט
נודרת צבית אישה וזו שנדרה נדך
משמקרה לשלוחין א"ן א"ן יודע
איך חזי קורא בה אם בית אביה אם
בית אישה לפיכך צא כתוב זה ולמדך
שלא תפלה לה בית אביה אלא בית
אישה ולא נתרוקנה רשות לאב
במיתתו של בעל ושוב אינו יכול להסר
אלמא לא הדרא למילתא קמייתא
דלילו נתארמלה מן האירוסין עד שלא
נמסרה לשלוחין תנן בנמסרת נדרים
(דף ע"ג). מתא הבעל נתרוקנה רשות
לאב וליפנין לה מקראי: **אף אן נמי**
תנינא. במתניתין כ"י הוהא דרייתא
דמניא לעיל(4) הרי זו בתנא: **מאורסה**
ולא נשואה. נכנסה לחופה ואע"פ
שלא נעלה דאי נעלה הא תנא ליה
בתולה: **נכנסה לרשות הבעל בעלמא**.
תנן ולא תנן בה נכנסה לחופה:
בתנא האב אינו חייב במונות
בסו. בחייו. ובגמ' מפרש אמאי נקט
בתנא: **זה מדרש דרש ר' אלעזר** ב"ע.
ביום שמתוהו נשיא(5): **כדרס ציננה**.
על סס שהיו יושבין שורות שורות
ככרס: **הכנים יירשו והבנות יזונו**.
שמי מקנות תקנו צ"ד בתנאי כמובנה
הכנים יירשו כתובת בנין דכרין דתנן
במתניתין (לקמן דף ע"ג): **בנין דכרין**
דיהוין ליכי מינאי אינון ירתון כסף
כתובתך יתר על חולקתון דעם
אחיון והיינו הכנים יירשו כתובת
בנין דכרין. ולקמן בשמעטין מפרשינן
לה מאי היא: **הבנות יזונו**. צנן
נוקבן ליה דיהוין ליכי מינאי אינון
יהוין יתבן צבית ומיתתו מנכסי
עד דמייבגונו או עד דתלקונו
לגוברין: **מה הכנים א"ן יורשין**.
כתובת אמן אלא לאחר מיתת אביהן

ואימא הני מילי הוהא דלא הדרא לבי נשא.
פירין מנ"ל דלייתר בית אביה למעוטי מסר האב לשלוחי
הבעל דלמא תרוייהו זריכי לנכנסה לחופה ולא נעלה דאי לא כתב
אלא מד ה"א ה"מ היכא דלא הדרא לבי נשא
אימא דהדרא למילתא קמייתא להכי
אזינרין קרא אחרינא ואכתי מסר
מנלן ואע"ג דהיכא דנעלה קים לן
ללא הדרא היינו משום דאשתי גופא
אכל לא נעלה דאכתי צמולה היא
אימא דהדרא אמר רבא כבר פסקה
תנא דבי רבי ישמעאל ואשמעינן
ללא הדרא והיינו לכל הפחות
כשנכנסה לחופה ולא נעלה וגלי
קרא נדרים וה"ל צלל מקום אסר
כן אייתר חד מהן קראי למסר
האב לשלוחי הבעל למפטרותא מסקילה
הואיל ואשכחנא דלא הדרא מדתנא
דבי ר' ישמעאל סברא הוא דלא
הדרא צלל ה"ן דאמעטין מסקילה
כגון מסר ולהכי נקט צמלמיה דתנא
דבי ר' ישמעאל מסר ומיהו קשה
לפי' זה דהיינו ילפינן מנדרים דלא
הדרא למילתא קמייתא נהי דגבי
נדרים לא הדרא היינו משום דגלי
לן קרא דכיון דילאה מרשות האב
עשה אחת שוב א"ן לו כח בה מ"מ
לענין סקילה היכי שייך לומר דלא
הדרא דאף ע"פ שנכנסה לחופה כיון
שלא נעלה ונתארמלה או נמסרה
וחזרה ונתארסה למה לא תהיה
בסקילה כיון שהיא נערה צמולה
מאורסה ואע"ג דילאה מרשות
האב מ"מ מהא כמו יתומה שאין
לה אב דהיא נסקילה דאשכחנא
בגירות דמתני' ויש לומר דהא
פשיטא ליה דנשואה שאינה צעולה
חשונה כצעולה ואין חילוק כלל
דנשואין משום לה כצעולה לכל דבר
וכי היכי דצעולה פשיטא דלא הדרא
למילתא קמייתא לכל דבר ה"ל שאינה
צעולה ולא אזינרין דרשה דתנא
דבי רבי ישמעאל אלא לאשמעינן
דלא נימא כיון דלא נעלה ונתארמלה
או נמסרה צעולה ליה סס נשואין
מיהו והוי כלא נשאת מעולם וכיון
דגלי לן קרא בהפרת נדרים דע"י
אלמנות וגרושין לא נתבטלו הנשואין
כאלו לא הוו ה"ל לענין סקילה
וכיון דלא נתבטלו פשיטא דלא
הדרא למילתא קמייתא דחשונה משם
כצעולה ומה שפ"ה ד"ל"ג ה"מ דלאו
קושא היא ופירש נמי דאמתניתין
קא צעי קשה דאי אמתני' קא צעי
למה המתין כל כך ונכנס מוחק הני
מילי דיש נמי לפרשו בלשון צעיל
כמו ואימא:

היאך אני קורא בה. ממוך פירוש

הקונטרס משמע דאזינרין
ליה למגמר אם היא נרשות האב אם
לא כשהיא נדך וקשה לר"י דהא מלונות בית אביה נפקא וגמרינן
נדרים מהסס ונראה דלענין חזרה כשנתארמלה או נמסרה
אזינרין למילף מהכא: **ונדר** א"מנה וגרושה מה תלמוד ז"מ.
תימה דאזינרין למדרשינן בפרק בתרא דנדרים (דף פ"ג):
קל וחומר לבנים דעסקי באורייתא. ולקמן בפרק בתרא (דף ק"א):
ושם גבי דלמון דפריך דעסקי באורייתא ירימ דלא עסקי
באורייתא לא ריית ירושה דאורייתא ודאי איכא למיפדך
דאין לנו לגזול לו מה שזיכתה לו תורה אכל הכא קאמר דלא
מתמרינן באתו שעוסק בתורה ומפרשינן ליה כדי שיעסק בתורה:
כשהס

דהא אינון ירתון תנן והכי מפרש לה ביש נוחלין(6) דהאי הכנים יירשו
אכתובת בנין דכרין קאי: **גב' חובה לזון הכנסה**. תנאי כמובנה
הוא: אין נוונין. אפילו מזהו א"ן כאן: **האמר בניס נמי מזהו**.
ולא חובה: **אפילו מזהו ליכא**. לא צבנים ולא צבנות: **איבעים**
אימא רבי מאיר והכי קאמר רב. כלומר בתו דנקט לאו למדך
היא חייב אלא משום דבי מאיר עדיף ליה צו אי נקט אינו
חייב במונות בתו הוה אמינא צונו הוא דחובה ליכא מזהו איכא
אכל בתו אפילו מזהו ליכא להכי תנא אינו חייב צבמו
למירמא דמזהו מיהא איכא וה"ל לצו דחובה מיהא ליכא:
לפ"י

סד א ב מיי מייז מהל' חישות הל' יד' סג לזון פה טשיע' ארבע פי עה טפי' א: סה ב מיי' טס הלני' ופ"ז מהל' ממנת עמיס הל"י סג עשין קטב טושיע' טס ומטע' יוד' ס' דנת טפי' א: סד ד מיי' פי"ז מהל' חישות הל' כל סג לזון פה טשיע' ארבע פי ז' טפי' ד:

תוספות רי"ד

אז בנתיב בחיי: א"ר אילא (אמר ר"ל) משום ר"ז באושא התקינה שיהא אדם זן את בניו ואת בנותיו ששון קטנים. פי כשישבו שגורין באושא והוא אחת מי' גליות שגלתה שגורין כדאמר ר"ז ברי' וף קא: הל' כותיה או לית הל' כותיה פי' כלום יש לסמוך על דברי ר' אביש שכן התקינה תיש לית הל' כותיה דכי היה אתא לקמיה ר"ז א"ל יעודד ילדה ואבני מתא שריא להו פי' יעודד תנין כדמתרגמין מעין תנין (יעודד) [מזון] יעודד והוא עוף אכזרי על בניו. כן זה האיש אכזרי על בניו ומשליכם על הצפור ביה אומרו לו לך אולי יבוש וילסו ופרסום אבל לכוף לא הי' כופה אותו: כי אתא לקמיה ר"ז א"ל פכו לי אסתא בעיביא וליקום ולימא עורבא בעי בני והיא גברא לא בעי בני פי' כפר מכתש על פיה יעמוד עליה ואמר אלו הבורים כירי שידעו הצבור וירחמו עליהם שהוא אנו מרחם עליהם. כי היה אתי לקמיה רבא א"ל ניהא לך ליתוין בניך מן הצדקה ולי' אלא דלא אמיד פי' עשיר אבל אמיד כפי' ליה בעיב לא יהא אלא אתר פי' לא יהא אלא צדקה ואפילו אינן בניו כי הא [דנבא] פי' כ"ש כופין אותו לזון את בניו דבא בפיה ליה לר"ז ב"א ואפי' מניה ד' מאות זוז לצדקה (הרב פי' ששערי אינה כפי' אלא) [של] מלקות וסורין כשאר עשיר דעלמא אלא כפי' ופירוש ע"י הלכות שהורים עד שתפתח לזון אותם. ובשיליה פירקין דלקמן אמרי' דרש עולא רבה אפתחא רבי' אינפ' אשמוזר אן אדם זן את בניו ואת בנותיו כשון קטנים אבל זן אותן כשון קטנים ועד כמה עד כן שני: א"ר אילא אד"ל באושא התקינה הכותב נכסיו לבניו הוא ואשתו נווין מהן פי' ואפי' כתב מעכשיו ולא זן הדין אלא תנת חכמים הוא. הל' כותיה או לית הל' כותיה תיש דר"ר ר' יוחנן הו' קיימו אתא ההוא גברא תנין ונשקין ר"י אבועי' א"ל ר"ח מאי הו' א"ל כותב נכסיו לבניו היה ועשיתיהו לבריה לזונם:

בשהם קטנים. אבל קטני קטנים לכ"ע חייב כדלמר בסוף אע"פ (לקמן דף סה: ושם): **הא בחיורי** הוא באוכמו. שני מיני עורבים יש אחד לבן ואחד שחור כדמוכח בפרק אלו טריפות (וחלון דף סג.) גבי סימני עופות דמזרנה עורב החמה שעמוקה מן הגל פי' לזון:

אכפיה רבא ב' ואת' היא' כפה אוחו כשציל לזקה והכתיב מתן שכרה צלדה דכתיב (למען) יצרך ואמרי' צפ' כל הצטר (וחלון קי: ושם) כל מלות עשה שמתן שכרה צלדה אין ציט דין של מטע מוהרין עליה ויש לומר דאכפיה צדנדים אי' קלכו ציניהן בני העיר לתת כן וכן למדש הלכך אכפיה כדלמרין בפרק קמח דנבא במח' (דף ח: ושם) דרשאין בני העיר השביע על קילמן אין ציט דין של מטע מוהרין עליה ויש לומר דאכפיה צדנדים אי' קלכו ציניהן בני העיר לתת כן וכן למדש הלכך אכפיה כדלמרין בפרק קמח דנבא במח' (דכרס טו: ושם) הו' ואשתו נווים מהם. משמע הא לאחזר אין נווין דמתנה הו'א כמכר כפי' צנוטרס דאי לא דענד ליה יחא נלפשיה לא הו' הי' צו' ליה ואין מוילין למזון האשה והצנות מנכסים משועבדים לפי שאין קלוצין או לפי שאין כמזנין כדלמר בהטקין (גיטין דף י: ושם) ומכא' יש לדמות דאיכא למימר דנקט צנו ממש דלירי דנווין אפי' ממטלטלין אבל לאחר לא היו נווין ממטלטלין כמו שאין אלמנה מונת טרפס ממקבל מתנה דקאמר השמא ירושה דלורייתא אלמנתו ניוונת מנכסיו מתנת שביע מרע דרצנן לא כל שכן משמע דמתנת צריא דלורייתא אינה ניוונת מנכסיו אע"ג דמיתונת מן הירושין ואין לומר דמתנת דלורייתא ניה דכ"ס לא מנתה ממנה הו' דלא אלס כח כח מתקין ממנה מכה יורשים דמיתונת מן הירושין (דף יג: ושם) דטרע טיש צו אחריות נכסים לא יחזיר אפילו חייב מודה דחיישין לפרעון ולקנוניה וטרע שאין צו אחריות נכסים יחזיר דלא גבי ממשעבדי ואי גבי ממתנה אמאי יחזיר אלא ודאי דלא גבי וזילו מן הירושין גבי דהא פסקין בסוף גט פשוט (ב"ב דף קעו.) הלכתא מלוה על פה גובה מן הירושין על כן נראה דאין חילוק בין מתנה למכר לענין זה אע"ג דיש מקומות שצדקה הוא לחלק בין מתנה למכר כמו צעשה שרו אפומיקי ומכרו (ב"ב דף מ: דנראה דווקא מכרו אבל נתנו בעל חובו גובה ממנו וכן בהטקין (גיטין ד' י: ושם) גבי אין נפרעין מנכסים משועבדין במקום שיש נכסים בני חורין ואפי' הן יצוריות מצעיל לן במתנה היאך דווקא להא מילתא הוא דאבועי' לן אבל הכא אין לחלק והא דלמרין צפ' מליאת האשה (לקמן דף סט.) מכרו או משכנו מוילין לפרנסה ואין מוילין למזונת ה"ה נתנו והא דנקט מכרו לאשמועינן דאפי' מכרו מוילין לפרנסה (ורבי חי'א דמבעיא ליה במכרו או משכנו היינו לפרנסה) אבל למזונת שישטע ליה דאין מוילין אפילו נתנו כמתן בהטקין (גיטין דף מה: ושם) אין מוילין למזון האשה והצנות מנכסים משועבדין ולפי מה שחקנו הגאונים דאשה גובה כמותה ומזונות ממטלטלי דיתמי אע"ג דירושא הו'א דלורייתא כ"ס דבייא ממטלטלי דמתנת ש"מ דרצנן כדכ"ג אמרי' ג' שיש נוולין (ב"ב דף קג.) אבל מטלטלי דמתנת צריא דהו'א דלורייתא לא גביא כמותה ומזונות לא גביא אפילו ממקרקעי כי היכי דלא גביא מלקוחות כדפרשין ולא מצעיל נתן הוא אלא אפילו נתנו יתומים אע"ג שכר משמת שעתעבדו הנכסים: **אלמנתו** ניוונת מנכסיו הוא ואשתו מבעיא. אע"ג דלא דמי דהסא אין יכולין לירש אלא מה שהו' מוריש ומזון אלמנה הוא חייב מקודם מכל מקום מיימי הכי הו'אל ואלמוה רצנן לשעבודא דידה שאף מן הבעל שאינו יורש אלא כלוקח גובה אע"ג דלא היתה גובה מלוקח אחר הכי נמי אית לן לתקוין כמותו לבנו שיהא הוא ואשתו נווין מהן:

דאפי' כחו. דקילא ללא עסקא בצורייתא: ואידי דתנא בנוס כו' לא גרסינן דמתנא דהא לא מני ליה כמתני'. אלא ה"ג ואידי דצנות לאחר מיתת אביהן חובה כו': **באושא התקינה.** כשישבו כסדהרי גזית באושא שיהא אחת מעשר גליות שגלתה כסדהרי כדלמר ברי' (דף לא):

כשהן קטנים. עד שיצילו שערות: **הא ששע.** דלית הלכתא כותיה אלא מימר אמרינן ליה וזילי יכללס מין. מעון תניס מתרגמינן מדור יארודין (ירמיה ט.) והוא אכרי על צניו: יארוד ילדה ואבני מתא שדיא. התנין הוליד מולדותיו והטיל פרנסתן על בני העיר: **כסו ליה אסיסא.** כסו מכתשת על פיה ויעמוד זה על גב שוליה בצובה שימשעו קולו ויכריז על עצמה שהוא רע מן העורבים דעורבא צני בני וההוא גברא לא צני בני. ואפי' דמפרשי שליח לצור יעמוד עליה ויאמר כן על אוחו האיש: **לבני עורב אשר יקראו.** אלמנה לא זיין להו: **אוכמי.** כשגלגל משמרו והאס והאצ אוהבין אותן אבל מתחילתן לצניס ושונאין אותן: **ולא אמרו.** דלא כפיין: **אלא דלא אמיד.** שאינו עשיר: **בעל כרחו.** לא יהא אלא נדקה בעלמא ואפי' אין בניו: **כי הא דרבא כפיה.** על הצדקה: **הוא ואשתו נווין מהן.** ואפילו כתבן מעשכסין ולא מן הדין אלא תקנת חכמים היא: **גדולה מזו אמרו.** בגדולה מזו אמרו כגון אלמנה וצת וינסת הצת שאף על פי שהוא מת והנכסים נשתעבדו ללוקח דרצנן כגון בעל צנכסי אשתו וק"ל (גל' דף מ: ושם) אין מוילין למזון האשה מנכסים משועבדים אפי' הכי היכא דליכא למיחש לתקון העולם כגון כי האי לוקח שלא הו'אל מעות שויהו רצנן כירש ואיני מזון האלמנה מנכסי בעלה: **פי' הא דשלח רבין בצינריה** כו' **וינסת הכא.** אע"ג דלמר רבנן בעל צנכסי אשתו לוקח הו' וקיימת לן אין מוילין למזון האשה מנכסים משועבדים כהא שויהו רצנן כירש משום פסידא דאלמנה. והכי מפרש ציש נוחלין: **הוא ואשתו.** שהוא קיים וזלו בניו הס וזלו אשתו שעות אלא מתנה בעלמא: **מיבעיא.** ואע"ג דמתנה כמכר לענין שעבוד התס הוא דאי לא דענד ליה יחא נלפשיה לא יהיב ליה מתנה: **אבל** בנו לכא למימר הכי: **אע"ג אע"ג.** וצעלה יורשה: **אלמנתו.** של אבי הצת: **ניוונת מנכסיו.** ולא אמרינן איש נכרי הוא זה ואינו יורשו של אב אללא של אשתו ולקוח בעלמא

תורה אור השלם
1. נתון לבהמה לחמה
לבני ערב אשר יקראו:
ההלים קמו ט

גליון הש"ס
הש"ס ד"ה מביעיא ובי
אבל בנו ליכא לפרש
הבי. עיין בדש"י לקמן על
ע"ב ד"ה לניינח:

מוסף רש"י
אלמנתו ניוונת מנכסיו.
במאי כותיה שכן כתב
לה את חסא תנבא צני בני
ומיתונת מנכסי כל מימי
מיכר ארמולותין ורש"י
ב"ב פ"ט. ג' גישא התב.
והניסיה הנכסים לבעלה.
אלמנתו מונת מנכסיו
(שם) אמר רב הירודה
כו'. אמר הוא (שם).
ואמר אלמנתו ניוונת
מנכסיו. לעולם היא
מונת עד שמשאל או
שמתע כמותה או שילו
היושק לזין לה כמותה
(שם).

דמי ואין מוילין למזון האשה מנכסים משועבדין: **הסא הוא דליכא דטרע קמה.** שמת בעלה לפני עבוד רצנן תקנתא: **אבל הכא.** דקאי איהו נטרע לדידה ולדידה קמ"ל: **הלכתא כווסיה.** אדר' אילעא קאי: **אכרעיה.** על רגלו ועשיתיהו

דמי ואין מוילין למזון האשה מנכסים משועבדין: **הסא הוא דליכא דטרע קמה.** שמת בעלה לפני עבוד רצנן תקנתא: **אבל הכא.** דקאי איהו נטרע לדידה ולדידה קמ"ל: **הלכתא כווסיה.** אדר' אילעא קאי: **אכרעיה.** על רגלו ועשיתיהו

